

Titel: Et forunderligt Syn som blev seet en Nat i W*Ib** Skole der forestillede en Liigbegængelse med Skoebørster samt en Liig-Tale som blev hørt af underjordiske Folk. Optegnet og til Trykken befordret ved Mogens Skolemester.

Citation: "Et forunderligt Syn som blev seet en Nat i W*Ib** Skole der forestillede en Liigbegængelse med Skoebørster samt en Liig-Tale som blev hørt af underjordiske Folk. Optegnet og til Trykken befordret ved Mogens Skolemester.", i *Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 16, ?, 1771, s. 1.* Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_016-shoot-workid1_016_019.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 16

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Et forunderligt Syn ssm blev seet en Nat i W*Ib Skole der forestillede en Liigbegængelse med Skoebørster samt en**

Liig-Tale som blev hørt af underjordiske Folk.

Optegnet og til Trykken befordret ved Mogens Skolemester.

Kiøbenhavn, 1771,

2

De Frække og Vantroende til Overbeviisning men de Svage og Vankundige i Særdeleshed mine kiere Skole-Børn og alle andre gode Christne til Lærdom og Underretning skrevet i W*Ib** Skole 1771.

3

Fortale.

Jeg veed nok, der gives mange vantroe Mennesker, som aldeles tvile paa at der gives Phantasier, Spøgelsler og underjordiske Skabninger, ja endeel ere saa formastelige, aldeles at nægte de ere til. -

Jeg forbigaaer Dievelens Abespill og Koglerie, da det er noksom bekiendt, at han fremstiller sig i ad-

4

Fortale.

skilliget Skikkelser; men jeg vil aleene om, at der gives Skabninger som for vore Øine ere usynlige, og kun ved særdeles Hændelse kan blive sigtbare. Hvor smukt og tydeligt afhandler ei den lærde Herman Ruge dette, og hvor mange troeværdige Beretninger haves ei om Gienfærd af adskillige gamle troværdige Folk; mon ei Kiøge Huus-Kors, og Lucas Jacobsen Debes om Satans Anfægtelse og Spøgelsler i Færøe, med flere saadanne paalidelige Skrifter, tydelig bevise, at der gives Spøgelsler, Aander, Underjordiske og Nisser, etler hvad man vil kalde dem? Jo! intet er vissere; thi Skabningens Deelee ere uendelige, og vort svage Syn kan ei see

5

Fortale.

alt det materielle, mindre det elementariske og ætheriste Væsen. Stemme ei alle baade gamle og Rne Skribentere overeens i at tale om Spøgelsler, Spectra, Bierg- og Skov-Trolde, med videret mon ei Disse Skrifters Overeensftemmelse, ledsaget af saa mange ældgamle Menneskers Vidnesbyrd, er et tydeligt Beviis? Man maa ei sige at de alle ere eenfoldige Folk; Nei, lærde Mænd selv have tilstaaet og erfaret det. Blev ei den store Guds Mand, den Himlens Herold, Vantroens Forstyrre og Lysets Udbredere, vor uforlignelige Doctor Morten Luther, selv anfægtet i Mon ei denne Mand kunde skille Løgn fra Sandhed, og mon nogen tør sige, at han

6

Fortale.

var en Fanaticus, som af Blodet, Imaginationer og Griller lod sig bedrage. Mon ei Anfægtelser og Fristelser har været Anledning til den Bog vor lærde Jersin har skrevet under det Navn: Troens Kamp og Seier? Hvo vil da tvile om, end sige nægte, Aanders og Spøgelsers Existence eller Tilværelse? Ikke Hedningerne engang have nægtet dette, mindre skulle man forvente det af oplyste Christne. —

Jeg har kiendt dem som med største Halsstarrighed saadant have benægtet, men dyrt have maattet betale deres Benægtelse, da de tildeels af Spøgelse med et vældigt Ørefigen ere blevne regalerede, deels

7

Fortale

hovedkulds af Trapperne nedstyrtede, da de siden (skiønt forsilde) have maattet bekiende deres Vildfarelse, naar de derom have faaet en saa følelig Overbeviisning. — Best derfor, ikke at nægte det man ei begriber, og ei at tvile paa en Sandhed, som med saa mange Vidnesbyrd er beseglet. Der gives de Mysteria Fidei, eller Troens Hemmeligheder, som vi ei kan begribe, men derfor ei tør nægte; hvorfor stulle vi da nægte Mysteria Naturæ eller Naturens skiulte Hemmeligheder, fordi vi ei begribe dem? Vort Begreb er ikkun svagt, og kan ei overrække de meest synlige mindre de usynlige Skabningens Deele. —

8

Fortale.

Kort: Enhver maa Troe hvad han behager. Jeg fortæller ikkun det jeg har seet, og lader de Vantroer gjerne drive Spot dermed. Nok er det, at følgende er en virkelig Tildragelse. —

9

Et forunderligt Natte-Syn af Spøgelse eller Underjordiske.

Jeg har i min Ungdom ofte hørt meget tale om Underjordiske og Spøgelse. Jeg har baade hørt mine egne Forældre og andre troeværdige Folk at fortælle, hvorledes de om Natte-Tider, deels i Brøgger- og Bager-Huuse deels i Staldene, have seet smaa underjordiske Folk med et lille blaat Lys at Have omvanket og med adskillige af vore menneskelige Gierninger at have været sysselsatte, ja baade at have røgtet Heste og Køer, og endog at have malket de sidste, som derved overmaade vel skal trives. Men aldrig haver jeg med egne Øine selv seet noget, førend jeg

10

var 17 Aar gammel, og det just paa en Skiertorsdags Aften Kl. imellem 12 og 1 Slet, da jeg i mine Forældres Gaard vilde gaae hen i Brøggeret for at see om Ilden var slukket, hvor jeg da skinbarligen saa en lille Kone i en blaae Trøje og Skiørt at sidde ved Skorstenen og svøbe et Patte-Barn; i det jeg kom ind, løb hun bort med Barnet, men glemte Svøbet i den Skynding. Jeg slog Kors for mig, og var saa forsigtig, at jeg med Jldklemmen tog Svøbet og lagde det stille hen i en Vraae. Jeg faae derpaa efter Ilden og gik saa ind i min Seng, befalende mig Gud i Vold, men neppe havde jeg lagt mig, førend den samme lille Kone, som jeg saa i Brøggeret, kom og bankede paa mit Sengekammer-Vindue, sigende: Det var din Lykke, at du ei med dine blotte Hænder rørte ved Mit Barne-Svøb. Enhver kan tænke, at jeg herover blev heftig altereret. Den følgende Dag fortalte jeg det til mine Forældre og andre Husets Folk, men ei førend jeg havde spiset og Soel var opstaaet, (thi fastendes maa man ei tale om faadant,) de

11

forsikrede alle, ofte i Brøggeret at have seet denne Kone, og at hun havde sin Bolig der.— Siden den Tid har jeg seet og hørt adskillige Ting, og gaaer neppe nogen Uge forbi, at jeg jo seer noget i denne Skole, hvor her ei er aldeles trygt; men Gud være Lov, det jeg har seet og hørt, har aldrig tilføjet mig nogen Skade. — Men aldrig har jeg seet noget saa betydeligt, som det følgende, hvilket jeg ei har kundet undlade at optegne, for derved at bevise, baade at underjordiske Mennesker ere til, og at de i alle deres Gierninger efterabe os jordiske Mennesker, hvorom følgende kan være et tilstrækkeligt Vidnesbyrd:

Natten imellem den 12te og 13de Februarii sidstleden, da jeg laae i min Seng, Kl. omtrent 11 1/2 Slet, hørte jeg først en grumme Bragen og Knagen, derefter begyndtes med en jammerlig Hysten og Tuden, ligesom om alle mine Skole-Børn paa eengang kunde have faaet Hug og begyndt tillige at græde. Dette varede indtil Klokken var omtrent 11 3/4 Slet.

12

Hvorpaa denne Larmen og Græden ophørte, og fremkomme da 2de smaa Skabninger i blå Klæder, som hver havde et blaat Lys i Haanden. De ginge begge hen og satte sig paa Gulvet ved Kakkellovnen, tet ved min Seng, Hvor de satte Lysene fra sig og begyndte følgende Samtale: Hør Ansind, sagde den ene, veed du vel,

at vores Elle-Konge har i Sinde Klokken 12 at lade Dvergen Dagott, der er skabt som en Skoebørste, levende begrave? Hvorledes kan det gaae an, min kiære Uttur, sagde de: den anden, Dagott er jo mægtig og har et stort Anhang, han vil ei blive saa let at faae Bugt med, mindre at begrave levende, desuden veed jeg ei han har begaaet noget Ondt, hvorfor han skulle fortiene denne Straf.

Anfind.

Jeg skal fortælle dig hele Sagen: Du veed saavel som jeg, ar vi efter en vis skiult Lov ere forbundne til at efterabe de overjordiske Menneskers Gierninger. Nu har deres Konge,

13

som er meget viis, nylig indskrænket deres Utidige Fortgang, som fra Støvet, Skoebørsten og Karetheu af ere sprungne ind i de største Æres-Poster og vigtigste Embeder, følgelig ere de saa at sige levende begravne. Da vores Elle-Konge fik dette at høre, besluttede han strax at lade Dagott begrave, fordi han var skabt som en Skoebørste; men for at fuldføre det Forsæt, og at bemægtige sig Dagott, som har mange Tilhængere, lod han indgive dem først alle en Dvale-Drik, som kaldes tpircseR, hvorved de alle bleve magtesløse, og er nu Begravelsen besluttet, og skal gaae for sig naar Klokken er slagen 12, derfor er jeg sendt i Forveien for at eftersee om alle Ting ere stille og i Rolighed.

Uttur.

Ja det maa være, min kiære Ansind, Men hvor skal Begravelsen gaae for sig?

14

Liigbegængelsen begynder fra Skolemesterens Kielder, som du veed er lige for Skalden, og er Gravstedet i Stalden lige under Skolemesterens blissede Koe, just paa det Sted hvor hun vender Rumpen til; men der er best vi gaaer bort, thi Tiden er strax for Haanden.

Herpaa forsvandt de alle begge. Og jeg, som blev opmærksom over denne Tale, jeg stod op af Sengen, og kastede i en Hast mine Klæder paa, og listede mig hen i Stalden, hvor jeg lagde mig i Skiul paa et beleiligt Sted, for at see Udfaldet paa det de to Underjordiske havde talet om.

Neppe var jeg kommet ud i Stalden, førend Klokken slog 12 paa mit Stue-Uhr, og strax derpaa galede Hanen. Endda var alting stille et par Minuter; men med et saae jeg min hele Gaard fra Kielderen af indtil Stalden at være besat med smaa blaae Lys, uden at jeg

15

kunde mærke hvor de kom fra, eller at nogen satte dem der. Strax derpaa bleve mine Kielder-Luger aabnede, og saae jeg da dette forunderlige Syn:

Først komme 2de underjordiske Skabninger frem, den eene bar i Haanden en Stok, hvor oven paa var en stor Svamp, den anden havde ligeledes en Stok, der oven paa var dannet som en Skoebørste, disse præsenterede 2de Marskalls-Stave, de vare omvundne med gamle sorte Karreklude, og de som bare dem havde hvide Kitler paa ligesom Pudder-Skjorter. Strax efter disse igien komme 6 Stykker som bare hver en stor Tutte Skoevox, der præsenterede Voxlys, de vare alle antændte og gave en blaae Lue og Skin fra sig. Derefter komme 12 Sørge-Par, 2 og 2 i Parret, de havde diverse Klæder, men vare alle deels sribede, deels med Galoner besatte, deels med adskillige couleurede Opslage og Skulderbaand. Derefter kom Liig-Kisten, som var af Marmor, prægtig udarbejdet, den blev baaret af 12

16

Stykker, som alle havde store Knebelsbarter, ved Siderne af Kisten ginge de som bare den Dødes Insignia, som vare følgende:

Først gik een paa den høire Side

1. med en stor Klædebørste.
2. med en Accomodeer-Kam.
3. med et Tælle-Lys.
4. med en Pudder-Qvast.
- 5, med en Pomade-Æske.

6. med en Pudder Skiorte.
7. med en Ragekniv.
8. med et Barbeer-Bækken.
9. med en Lancet.
10. med en Sæbekugle.
11. med et Vaskerbækken.
- 12., med en Haanddug.

Paa den venstre Side:

1. med en Svamp.
2. med en Natpotte.
3. med et Stikbækken.
4. med en Flaske og et Glas.

17

5. med en Spytt-Bakke.
6. med et Natskriin.
7. med er par Tøfler.
8. med en Sloprok.
9. med en Tut Skoevox.
10. med en Skoebørste.
11. med et par Støvler.
- 12, Med et par Skoe.

Alle disse Insignia bleve baarne paa sribede Puder, og de som bare dem vare alle iførte sorte Klæder med røde Skulderbaand. Men oven paa Kistens Laag laae et par hvide Silkestrømper, en stor Haarpung og en Muffe, krydsviis over hverandre, og bag efter Kisten ginge fire Stykker, som hver bare en stor sort Tavle, hvorpaa stod skrevert med hvide Bogstaver: Ets-Rdr., Istc-Rdr., Cncll-Rdr., Cmmc-Rdr., Inspctrr., Oecnm., Tldr., Brgmstr. Rdmnd., Vrkdmmr., Fgdr., Skrvr, alle, alle af een Suurdei. - Paa Siderne af dem ginge 2de som bare hver en stor Haand, med hvilken de viskede Skriften ud

18

af Tavlerne; hvorpaa de som bare dem, vendte Tavlerne om, og stod da skrevet paa den anden Side: Lqvr., Skpdsr., Tnr., og intet mere. Efter disse kom en heel Skare, som vil blive for vidtløftigt at opregne; men Troppen blev sluttet af fire, som holdte hver et Papiir i Haanden, hvorpaa med forgyldte Bogstaver stod skrevet: det benedidede tpircseR. — Den hele Liig-Skare gik meget langsom, saa jeg havde nøie Stunder at anmærke alle Ting, og kom lige hen til Stalden, som i en Hast med smaae blaae Lys blev overalt illumineret. Da de komme hen til Stald-Dørren, holdte Liig-Skaren stille, hvorpaa de 2 de som bare Marskals-Stavene i Hænderne, traadde ind og nærmede sig hen til min rød-blissede Koe og fattede Post, een ved hvert af Koens Laar, derefter komme nogle ind, som optog et Bret i Gulvet lige bag ved min Koe, og saae jeg da, at der var er ordentlig indrettet Gravsted. Derpaa marcherede de andre frem med Kisten, og satte den først ned paa Gulvet, hvor da Laaget blev taget af den, og saae jeg da til min store

19

Forundring, at der ei laae andet i Kisten end en Vanskabning, der var over en Alen lang, og havde Mund og Øine, men saae dog ud af Skabning som en Skoebørste, Men Haarene paa den vare meget krusede. Da nu Laaget var taget af Kisten, komme de frem som ginge paa Siderne af Kisten og kastede alle de Insignia, som de bare, ned i Kisten, hylende og raabende: Umistelige Dverg! Uovervindelige Dagott, lykkelige Dagtyv! din Magt er forsvunden, og dine Tilhængere ere overvundne! Derpaa blev Kisten igjen tillukket og nedsat i Graven, som i en Hast med endeel Koemøg blev opfyldt, og Brettet i en Hast meget behændigt tillukket.

Derefter begyndte hele Liigskaren at hyle og græde, som en heel Flok Ulve kunde tude. Jeg blev af denne græsselige Lyd saa forfærdet, at Haarene reiste sig paa mit Hoved, og i min Angest begyndte jeg at raabe paa Guds Navn, og strax forsvandt hele Skaren, og efterlod sig en heslig Stank. — I det jeg nu laae og vilde recolligere mig, see saa blev hele Stalden med eet igjen oplyst og

20

da fremkomme de fire som ginge bag efter Liig-Skaren og holdte det Papiir i Haanden, hvorpaa stod skrevet: det benedidede tpircseR; disse begyndte at hoppe rundt omkring paa Graven i nogle Minuter, derpaa stode de stille, og begyndte da den eene saaledes at tale: Nu er vor Modstandere Dagott falden, hans Rige er ødelagt, og hans Magt er forsvunden, men til den sidste Afmindelse vil jeg holde ham en Liig-Tale. Hører nu nøie til! Derpaa taug han nogle Minuter stille. Jeg blev ret meget nysgierrig for at høre dette, og med største Opmærksomhed gav Agt paa, da den eene af de 4 ommeldte begyndte saaledes st tale:

21

Lig-Tale

ved

Skoebørstens Grav.

O! Glæde over og under Jorden! O! lyksalige Periode! O! hældige Stund! Uforglemmelige Time! du 12te! den vigtigste blant Dagenes, og du anden den vigtigste blant Maaneders, du 71, det vigtigste blant Seculens, og du 7de, den vigtigste blant Menneskers Tall! Dagott, den Mangfoldige, hvis Svands og Hale var længere end den største Cometes,

22

Dagott, den Afgud, er død og begravet! Vi have levet den Tid, at Slangen laae hos Løven, og Ulvene hos Lammene. Da, da kyssede de hvide Baand Skoebørsterne, og da, da lugtede Skoevoxet bedre end Musens og Ambra, da hængte Skulder-Baadene høiere end Lærdoms Laurbær-Krandse, og Livreet var ædlere end Viisdom, Muss ne saae haanlig til Borgerne, og Larserne fordrede Ydmyghed af de Studerede.. Men Mørkhed er nu forsvunden, Skoevoxet er smeltet, Børsten er falden, Scepteret er vegen fra Lars og Judas og deres Sted er ei mere; Alle Skoebørsternes Oldefader er død og begravet, og hans Sæd skal ei mere opstaae. Som Morgen-Dug for Solen, saaledes forsvinde de spraglede Champignonen, som Rosen om Vinteren, saaledes visne de mangfoldige Padde-Hatte.

Græder og hylar, I Skoebørster, naar I erindre de gamle gyldne Tider, da

23

I vare Herrens Tienere og Fruens Elskelige, Frøkenens Tiener og Junkerens Fader. Græder, ja skraale! naar I betragte, at I, som forhen ginge med Embeder i Lommen og Characterer i Maven, nu see Eder beskikkede til Spækhøkeres, Kieldermaends og høist Øiltapperes Kreds. Ja! Ja! Millon Gange bedre klæder en Skindpels den Krop, som er Liberie forhen har bedækket, end en Fløiels Kiøle. Ziirligere er et Øllkruus i den Haand, som har trykket Svampen, end en Dommeres Pen! Passeligere er det Navn Fåer og Papa for en Hans og Lars, end en Etats- eller Justice-Raad. — Dagott du er borte, og din hele Slægt skal forgaae. — Skoebørsternes Tempel er falden, og Røgen af deres Aske formørker Luften mere end Støvet af hundrede Carether. Her, her er det velfortiente Gravsted, som indhegner Levningerne af Eders Fordoms Ære! Du veed ei, du Stald, hvilken Skat du indhegner, og du Grav, hvilken Rigdom du

24

indslutter. O! at du maatte forvare den til Dommedag! O! at aldrig denne Kiempe Dagott igjen maatte udbryde af sit Fængsel; Thi opretter han pas nye sit Rige, da maa hele Landet skielve for hans Magt. Benedidede, ja tre Gange benedidede tpircseR! Fortienester skal bygge dig Ære-Støtter, Viisdom skal sætte derpaa hellige Ære-Skrifter, Flid og Lærdom skal gjøre dit Navn udødeligt. Uovervindelige, store og mageløse tpircseR! hvo havde troet den Periode skulle komme, at Dagots Regimente fik en velfortient Ende? Vore Forfædre have ei drømt derom; vore Tidens Mennesker have knap troet det, men vore Efterkommere skulle høste Frugten deraf. O! I unge Mennesker, som forhen have givet Eder Børsterne i Vold, for at have magelige Dage, og uden Flid, Lærdom eller Fortjeneste, at komme uforskyldt til Værdighed og Ære; Vaager nu hellere ved Cleanders Løgte, end I pudse ved Kiøkkenets Lampe. Smitter hellere Eders

25

Fingre ved Blækket end ved Skoevoxet, lager heller Ferlen i Haandert end Skoebørsten, søger heller at opstige i et Cathedra end paa en Careth! Thi Dagott er Død, hans Rige er falden, og her ligger han begravet

i Stalden lige ved Koens R — I det samme den Underjordiske taledede disse Ord, slog Klokken 2, og Hanen galedede, og dermed forsvandt de alle. —

Jeg gik derpaa ud af Stalden og ind igien i min Seng, men kunde ei lukke et Øie til formedelst Tanker over dette forunderlige Syn. — Jeg stod derfor op igien, antændte mit Lys, og optegnede alt det jeg havde seet, mens det endnu var mig i frisk Minde. —

Dagen derefter gik jeg ind til Kiøbenhavn, for efter min Sædvane hos min gode Ven P*d*r L*rs*n i P*I*-Strædet at læse Aviserne. — Men hvor blev jeg

26

forundret, da jeg just i dem fandt noget Nyt, som aldeles oplysende og forklarede mig det forunderlige Natte-Syn, hvis Betydning jeg ingenlunde forhen kunde begribe. Jeg aabenbarede i Fortroelighed for en god Ven alt hvad jeg havde seet, han fandt dette Syn at være meget Mærkværdigt og betydeligt, og raadede mig til, at jeg offentlig skulle kundgiøre det. Jeg var eenig med ham deri, men forbød ham derhos ei at aabenbare det for noget Menneske, forinden jeg nærmere taledede med ham og fik nøiere eftertænkt Sagen. —

Jeg gik om Aftenen hjem, hvor jeg nøie overvejede alle Ting; men min Beslutning var, at tie med dette Syn, thi ifald jeg aabenbarede det, frygtede jeg for at fortørne de Underjordiske, og man har haft mange Prøver paa at de haardeligen have straffet dem som paa een eller anden Maade haver gjort dem noget imod, deels med Sygdom paa Legemet, deels med Tab og

27

Forliis af deres Formue, saa at aldrig deres Creature har kundet trives, eller noget Foretagende lykkes. — Denne Historie havde derfor blevet begravet i en evig Forglemmelse, hvis ei følgende havde tildraget sig. Om Natten, da jeg kom hjem fra Kiøbenhavn, sov jeg meget rolig, deels fordi jeg var Udmattet af Vejen, deels fordi jeg ei forrige Nat havde sovet. Men midt i min sødste Søvn om Natten forekom mig et Syn: Jeg faae nemlig ganske skinbarlig et underjordisk Menneske staae for min Seng, som sagde til mig: Mogens! frygte dig ei for at kundgiøre det Syn du i Gaar Nat faae i din Stald; thi vi ville just, du skulle see det, og derfor lod dig i Forveien ved Andfind advare, paa det du skulle faae hele Sagen at see, Jeg vaagnede derfor op i en Forskrækkelse, og saae jeg hvor den Underjordiske løb hen til Døren og forsvandt. — Den følgende Dag derpaa tog jeg min Optegnelse fat og bragte den i Still og Orden, og gik ind til en

28

Bogtrykker i Kiøbenhavn dermed for at lade den trykke og komme for Lyset, og har jeg de Kloge til Eftertanke hosføiet en liden Advarsel og Betænkning.

Mogens Skolemesters

Advarsel og Betænkning.

Heraf kunde I see og lære, I Formastelige, som nægte at der ere Underjordiske til, og som holde alle gamle Traditioner derom for Digt og Tant, at endog saadant er seet i disse Dage og i vor oplyste Tid. I kunde heraf tillige erfare, at endskiønt disse kunde vel tilføje Mennesker Skade, naar man fortørner dem, saa ere de dog ei saa ædle Skabninger som vi, men de ere kun Aander eller Skygger, som maa forsvinde for vore Øine, ligesom ikkun visse Timer af den Mørke Nat ere

29

dem tildeelte, da vi, som Guds Skabninger, ere Elskere af det ædle Solens Lys, og deri ligne Lysens Fader. Lærer tillige heraf I Natte Sværmere, at vogte Eder for at giøre Dag til Nat, I kunde ellers vederfares Skade, ifald I forstyrrede disse Skabninger, som al Naturens Herre har tildeelt saa kort en Tid, nemlig fra Midnat indtil Klokken 2, at bruge sin Håndtering i. I øvrigt er det mærkeligt, at disse underjordiske Skabninger ere saa at sige vore Abekatter, i det de om Natten efterabe de Gierninger som Mennesker bedrive om Dagen. De ere altsaa imod os ikkun at regne som Skygger imod Legemer. Forunderligt er det, at de saaledes efterabe os, de maa vist finde en Behag i vore Gierninger; Men de efterabe aldrig vore onde Gierninger, thi hvor Ondskab og Banden er i et Huus, der trives de aldrig. Et mærkeligt Morale for os Mennesker, at skye det Onde. Men hvor Stilhed og Ordentlighed hersker i et Huus, der ere de

30

gemeenlig, og alting lykkes i det Huus. Et mærkeligt Beviis paa, at disse Skabninger ei maa være onde, siden de kan føre Lykke med sig.